

પિત્તરસ સંબંધી માર્ગના કેન્સર માટે - કેપેસિટાબિન

જો તમારા ડોક્ટરે તમારા કેન્સરની સારવાર માટે કેપેસિટાબાઇનની ભલામણ કરી હોય, તો અહીં આ દવા વિશે કેટલીક મહત્વપૂર્ણ માહિતી અને તેનાથી સંબંધિત કેટલાક પાસાઓ છે.

પિત્તરસ સંબંધી માર્ગનું કેન્સર

પિત્તરસ સંબંધી માર્ગના કેન્સર કોષોમાંથી વિકસે છે (જેને કોલેન્જિયોસાઇટ્સ કહેવાય છે) જે સામાન્ય રીતે પિત્તતંત્રની અસ્તર બનાવે છે (નીચેના ચિત્રમાં લીલા રંગમાં દર્શાવવામાં આવ્યું છે). પિત્ત નળી પિત્તનું પરિવહન કરે છે, જેનો ઉપયોગ ચક્રત અને પિત્તાશયમાંથી નાના આંતરડામાં ખોરાકને પચાવવા માટે થાય છે.

પિત્તરસ સંબંધી માર્ગના કેન્સર એ કોલેન્જિયોકાર્સિનોમા, પિત્તાશયનું કેન્સર અને એમ્બ્યુલરી કેન્સર છે:

- **Cholangiocarcinoma** - જેને પિત્ત નળીના કેન્સર તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે. આ કેન્સર પિત્ત નળીઓમાં ક્યાં વિકસે છે તેના આધારે તેને ત્રણ પ્રકારમાં વર્ગીકૃત કરવામાં આવે છે:
  - ઇન્ટ્રાહેપેટિક કોલેન્જિયોકાર્સિનોમા - જ્યારે કેન્સર ચક્રતની અંદરની નળીઓમાં વિકસે છે
  - પેરીહિલર કોલેન્જિયોકાર્સિનોમા - જ્યારે તે ચક્રતની બહારની નળીઓમાં વિકાસ પામે છે
  - ડિસ્ટલ/એક્સ્ટ્રાહેપેટિક કોલેન્જિયોકાર્સિનોમા - જ્યારે તે ચક્રતથી વધુ દૂર નળીઓમાં વિકસે છે
- **પિત્તાશયનું કેન્સર** - પિત્તાશયના અસ્તરમાંથી ઉદ્ભવે છે _
- **એમ્બ્યુલરી કેન્સર** - પિત્ત નળીઓ અને નાના આંતરડા વચ્ચેના જોડાણથી ઉદ્ભવે છે _ _ _

તમને આ પત્રિકા આપવામાં આવી છે કારણ કે તમને પિત્તરસ સંબંધી માર્ગના કેન્સરનું નિદાન થયું છે. તમારા ઓન્કોલોજિસ્ટ તમારી સાથે ચર્ચા કરી શકે છે કે તમને પિત્ત નળીનું કયું કેન્સર છે અને તે કેટલું વિસ્તરેલું છે.

કેપેસિટાબિન શું છે?

કેપેસિટાબિન એ કીમોથેરાપી દવા છે જે કેન્સરના કોષોને મારી નાખે છે. જો કે, કારણ કે તે સામાન્ય કોષોને પણ નુકસાન પહોંચાડી શકે છે, તે કેટલીક આડ અસરોનું કારણ બની શકે છે.

કેપેસિટાબિન કેવી રીતે આપવામાં આવે છે?

કેપેસિટાબિન મૌખિક રીતે (મો દ્વારા) ગોળીઓ તરીકે લેવામાં આવે છે. તમને દરેક ચક્રની શરૂઆતમાં હોસ્પિટલની ફાર્મસીમાંથી કેપેસિટાબાઇન ટેબ્લેટ્સ પ્રાપ્ત થશે. તમે સતત 2 અઠવાડિયા સુધી ઘરે કેપેસિટાબિન લેશો. તે સામાન્ય રીતે દિવસમાં બે વાર, સવારે અને સાંજે લેવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે.

આદર્શ ડોઝનું અંતરાલ દર 12 કલાકે હોય છે, પરંતુ જો તે તમારા માટે વધુ યોગ્ય હોય, તો તમે દર 10 કે 11 કલાકે ટેબ્લેટ લઈ શકો છો (પરંતુ 8 કલાકથી ઓછા અંતરાલ સાથે ક્યારેય નહીં).

ગોળીઓ ખાધાની 30 મિનિટની અંદર પુષ્કળ પાણી સાથે લેવી જોઈએ (જો તમે યોગ્ય ભોજન ન લઈ શકો તો નાસ્તો બરાબર રહેશે). આદર્શ રીતે આ ગોળીઓને ચાવ્યા વગર કે કચડીને ગળી જવી જોઈએ, પરંતુ જો તમને ગળવામાં સમસ્યા હોય તો તમે તેને પાણીમાં ઓગાળી શકો છો. જો તમે ડોઝ ચૂકી જાઓ છો, તો ચૂકી ગયેલ ડોઝને છોડી દો અને તમારા સામાન્ય શેડ્યૂલ સાથે ચાલુ રાખો. એક જ સમયે બે ડોઝ અથવા વધારાના ડોઝ ન લો.

તમારા ડોક્ટર તમારી ઊંચાઈ, વજન, ઉંમર, સામાન્ય સ્વાસ્થ્ય અને અંતર્ગત પરિસ્થિતિઓ સહિતના ઘણા પરિબલોના આધારે તમને કેપેસિટાબાઇનની ચોક્કસ માત્રા નક્કી કરશે. ફાર્માસિસ્ટ તમને દર વખતે કેટલી ગોળીઓ લેવાની છે તેની ચોક્કસ સંખ્યા જણાવશે.

કેપેસિટાબિન સારવારનું શેડ્યૂલ

તમને સારવારના ચક્રમાં કેપેસિટાબિન પ્રાપ્ત થશે. કેપેસિટાબાઇન સારવારનું પ્રમાણભૂત શેડ્યૂલ ત્રણ-અઠવાડિયાના ચક્રને અનુસરે છે, જેમાં 14 દિવસની કીમોથેરાપી (દિવસ 1 થી દિવસ 14)નો સમાવેશ થાય

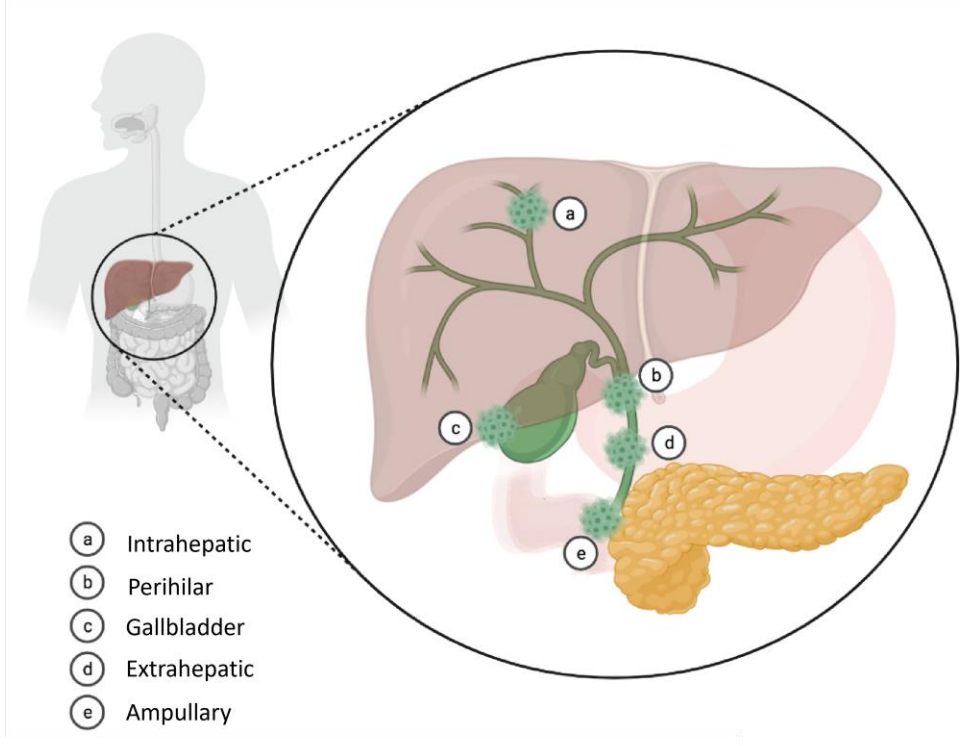
છે, ત્યારબાદ એક સપ્તાહનો આરામ. કીમોથેરાપીના દરેક ચક્રની શરૂઆતમાં, ઓન્કોલોજી ટીમ દ્વારા તમારું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે. કીમોથેરાપીના દરેક સત્ર પહેલાં, તમારી રક્ત પરીક્ષણ કરવામાં આવશે અને તમારી

ઓન્કોલોજીકલ ટીમ તપાસ કરશે કે તમે તમારા કીમોથેરાપી ચક્ર માટે પૂરતા પ્રમાણમાં ફિટ છો કે નહીં. તે મહત્વનું છે કે તમે તમારી છેલ્લી પરામર્શ પછી કોઈપણ લક્ષણો(ઓ) અને સમસ્યા(ઓ)ની જાણ કરો જેથી ડોઝ/શેડ્યૂલ તમારા માટે ખાસ કરીને એડજસ્ટ અને વ્યક્તિગત કરી શકાય.

કીમોથેરાપીના દરેક ચક્રના પ્રથમ સપ્તાહના દિવસે 1 ના રોજ, તમે મૂલ્યાંકન માટે ડોક્ટર/નર્સને મળવા અને તમારી ગોળીઓ લેવા માટે હોસ્પિટલમાં આવશો. જો કે, કેટલીકવાર ડોક્ટર તમને તમારી કીમોથેરાપી એપોઇન્ટમેન્ટના આગલા દિવસે બ્લડ રિપોર્ટ લેવાનું કહી શકે છે અને તમે હોસ્પિટલમાં આવ્યા વિના ટીમ ફોન દ્વારા તમારું મૂલ્યાંકન કરી શકે છે.

કીમોથેરાપી વહીવટ માટે તમારે હોસ્પિટલમાં રહેવાની જરૂર રહેશે નહીં.

કેપેસિટાબાઇન ચક્ર: 2 અઠવાડિયા ચાલુ, 1 સપ્તાહની રજા

કેપેસિટાબાઇન સારવારની અવધિ

ડૉક્ટર તમારી સાથે તમારી સારવારની અવધિ વિશે ચર્ચા કરશે. સામાન્ય રીતે, દરેક કેપેસિટાબાઇન ચક્ર ત્રણ અઠવાડિયા સુધી ચાલશે. જો તમે સારવારને સારી રીતે સહન કરી રહ્યાં હોવ, તો તમને કેપેસિટાબાઇનના ઓછામાં ઓછા 8 ચક્ર (લગભગ છ મહિના) પ્રાપ્ત થશે.

કેપેસિટાબિન સારવારની આડ અસરો શું છે?

આ સારવારની કેટલીક જાણીતી આડઅસરો છે. શક્ય છે કે તમે તેમાંના કોઈપણનો અનુભવ ન કરો. આનો અર્થ એ નથી કે સારવાર કામ કરી રહી નથી. તમને કેટલીક આડઅસર થઈ શકે છે, પરંતુ તમને તે બધી મળવાની શક્યતા નથી. આડઅસરો લગભગ હંમેશા ઉલટાવી શકાય તેવી હોય છે અને સામાન્ય રીતે સારવાર પછી સંપૂર્ણપણે દૂર થઈ જાય છે.

અન્ય ઘણી કીમોથેરાપી દવાઓની જેમ, કેપેસિટાબિન કોષોના વિભાજન અને પ્રસારને રોકવાની તેની ક્ષમતાને કારણે કેન્સરના કોષોને મારી નાખે છે. કમનસીબે, કીમોથેરાપી દવાઓ કેન્સરગ્રસ્ત કોષો અને સામાન્ય કોષો વચ્ચેના તફાવતને ઓળખવામાં સક્ષમ નથી. તેથી, કીમોથેરાપી સામાન્ય કોષોને પણ મારી નાખશે જે ઝડપથી વિભાજિત થઈ રહ્યા છે, જેમ કે રક્ત કોશિકાઓ, મોઢાના કોષો, પેટ, આંતરડા અને અન્ય જગ્યાએ, જે કેટલીક વિવિધ આડઅસરોનું કારણ બને છે. એકવાર સારવાર સમાપ્ત થઈ જાય, તે સામાન્ય કોષો પાછા વધશે અને સ્વસ્થ થશે.

આડઅસરો ઘટાડવા માટે કીમોથેરાપી સાથે ઘણી દવાઓ લઈ શકાય છે. તમારા મેડિકલ ઓન્કોલોજિસ્ટ તમને માર્ગદર્શન આપશે.

કેટલીક સૌથી સામાન્ય આડઅસરો

હેમેટોટોક્રિસિટી:

□ સફેદ રક્ત કોશિકાઓની ઓછી સંખ્યા અને ચેપનું જોખમ __

કીમોથેરાપી ઘણીવાર સફેદ રક્ત કોશિકાઓની સંખ્યા ઘટાડે છે, જે તમને ચેપ સામે લડવામાં મદદ કરે છે. જો તમારા શ્વેત રક્તકણોની સંખ્યા ખૂબ ઓછી છે (આને ન્યુટ્રોપેનિયા કહેવાય છે) તો તમને ચેપનું જોખમ ઢોઈ શકે છે. ચેપના આ જોખમને વધારી શકે તેવી પરિસ્થિતિઓને ટાળો, જેમ કે ભીડવાળી જગ્યાએ જવાનું ટાળો અથવા શરદીવાળા લોકો સાથે રહેવાનું ટાળો. તમારી કીમોથેરાપીના દરેક ચક્રના 10 અને દિવસ 14 ની વચ્ચે તમારા શ્વેત કોષોની સંખ્યા સૌથી ઓછી હોવાની સંભાવના હોવાથી, આ દિવસો દરમિયાન ચેપનું જોખમ ટાળવું ખાસ કરીને મહત્વપૂર્ણ છે.

તમારા ડોક્ટર દરેક કીમોથેરાપી ચક્ર પહેલાં દર વખતે તમારા શ્વેત રક્તકણોની તપાસ કરશે. તમારી આગામી સારવાર પહેલાં સફેદ કોષોની સંખ્યા સામાન્ય રીતે સામાન્ય થઈ જશે. ક્યારેક તમારા સફેદ રક્તની સંખ્યા સામાન્ય થઈ જાય ત્યાં સુધી ડોક્ટર સારવારમાં વિલંબ કરશે.

તમે ચેપના ચિહ્નો અને લક્ષણોથી વાકેફ હોવ તે મહત્વપૂર્ણ છે, અને જો તમને નીચેનામાંથી કોઈ લક્ષણ થાય તો તમારે તમારી હોસ્પિટલ (ફોન નંબર) પર હેલ્પલાઇનનો સંપર્ક કરવો આવશ્યક છે :

- પેરાસીટામોલનો ઉપયોગ કરવા છતાં તમારા શરીરનું તાપમાન 38°C (100.4°F) થી વધુ જાય છે
- તમને અચાનક ધ્રુજારી અથવા અસ્વસ્થતાનો અનુભવ થાય છે
- તમને ગળામાં દુખાવો , ઉધરસ, ઝાડા, પેશાબની આવૃત્તિમાં વધારો થાય છે
- **લાલ રક્ત કોશિકાઓની ઓછી સંખ્યા __**

કીમોથેરાપી લાલ રક્ત કોશિકાઓની સંખ્યા ઘટાડી શકે છે. લાલ રક્ત કોશિકાઓની સૌથી મહત્વ પૂર્ણ ભૂમિકા તમારા શરીરના દરેક ભાગમાં ઓક્સિજનનું વહન કરે છે. જો લાલ રક્તકણોની સંખ્યા ખૂબ ઓછી હોય (આને એનિમિયા કહેવાય છે) તો તમે થાકેલા અને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ અનુભવી શકો છો. જો તમારી એનિમિયા ગંભીર છે , તો તમારે લોહી ચઢાવવાની જરૂર પડશે .

□ પ્લેટલેટ્સની ઓછી સંખ્યા અને ઉઝરડા અથવા રક્તસ્રાવનું જોખમ __

કીમોથેરાપી પ્લેટલેટ્સની સંખ્યા ઘટાડી શકે છે. પ્લેટલેટ્સ લોહીના ગંઠાઈ જવા માટે ઉપયોગી છે. જો તમારી પ્લેટલેટ્સની સંખ્યા ઘણી ઓછી હોય (આને થ્રોમ્બોસાયટોપેનિયા કહેવાય છે) તો તમે કીમોથેરાપી મેળવી શકતા નથી અને જ્યાં સુધી પ્લેટલેટની સંખ્યામાં સુધારો ન થાય ત્યાં સુધી

તમારા ડોક્ટર તમારી સારવારમાં વિલંબ કરશે. જો તમને કોઈ ઉઝરડો અથવા રક્તસ્રાવ હોય, જેમ કે નાકમાંથી રક્તસ્રાવ, પેઢામાંથી રક્તસ્રાવ, ત્વચા પર નાના લાલ અથવા જાંબલી ફોલ્લીઓ, તો કૃપા કરીને તમારા ડોક્ટરને જાણ કરો .

ઝાડા :

જો તમને છેલ્લા 24 કલાકમાં, 4 કે તેથી વધુ ઝાડા થયા હોય તો તમારી ટીમનો સંપર્ક કરો. તમારા ડોક્ટર તમને ઝાડા વિરોધી ગોળીઓ (લોપેરામાઇડ) આપશે. ખોવાયેલા પ્રવાહીને બદલવા માટે પુષ્કળ પાણી પીવાનું યાદ રાખો . જો તમને ઝાડાનો અનુભવ થાય તો તમારે ઓછા ફાઇબરવાળો ખોરાક લેવો જોઈએ અને કાચા ફળો, ફળોના રસ, અનાજ અને શાકભાજી ટાળવા જોઈએ .

હેન્ડ-ફૂટ સિન્ડ્રોમ :

તમારા હાથ અથવા પગ સનબર્ન જેવા લાલ, વ્રણ , સૂકા અથવા સૂજી શકે છે. તમારા ડોક્ટર તમારી સાથે આવા લક્ષણોની ચર્ચા કરશે. હેન્ડ-ફૂટ સિન્ડ્રોમ માટે દવાની માત્રામાં ઘટાડો કરવાની જરૂર પડી શકે છે અને કેટલીકવાર, જ્યારે ત્વચામાં ફેરફાર વધુ ગંભીર હોય છે, ત્યારે સારવાર બંધ કરવાની જરૂર પડી શકે છે. હેન્ડ - ફૂટ સિન્ડ્રોમના વિકાસને ઘટાડવાના પ્રયાસમાં નિવારણ ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે . નીચેના “સારવાર દરમિયાન ટિપ્સ” વિભાગમાં આપેલી સલાહને અનુસરીને તમારા હાથ અને પગની સંભાળ રાખો .

મોઢામાં ચાંદા અને અલ્સર : ખાધા પછી હંમેશા તમારા દાંત સાફ કરવા જોઈએ . મોંના ચાંદાને રોકવા અથવા સારવારમાં મદદ કરવા માટે નરમ ટૂથબ્રશનો ઉપયોગ કરો અને દિવસમાં ત્રણ વખત 1/2 થી 1 ચમચી ખાવાનો સોડા પાણીમાં ભેળવી (અથવા સામાન્ય માઉથવોશ) સાથે કોગળા કરો. નારંગી, લીંબુ અને ગ્રેપફ્રૂટ જેવા એસિડિક ખોરાકને ટાળવું વધુ સારું છે. જો તમને અલ્સર હોય તો તમારા ડોક્ટર અથવા નર્સને જણાવો, કારણ કે તેઓ મોંના ચાંદાને રોકવા અથવા સારવાર કરવામાં મદદ કરી શકે છે .

એલિવેટેડ લિવર એન્જાઇમ્સ : એલિવેટેડ લિવર એન્જાઇમ સામાન્ય રીતે કોઈ લક્ષણો તરફ દોરી જતા નથી. તમારા ડોક્ટર આ વિશે માત્ર રક્ત પરીક્ષણો દ્વારા જાણશે અને જરૂરી દવાના ડોઝ એડજસ્ટમેન્ટ કરશે.

થાક : સામાન્ય રીતે જોવા મળતી આડઅસર જે સારવાર દરમિયાન વધી શકે છે.

ભૂખ ઓછી લાગવી : જો તમે એક કે બે દિવસ વધુ ન ખાતા હોવ, તો ચિંતા કરશો નહીં.

લોહી ગંઠાઈ જવું : જો તમારા પગમાં સોજો, લાલાશ અને દુખાવા હોય અથવા તમને શ્વાસ લેવામાં

તકલીફ થતી હોય તો હેલ્પલાઇનનો સંપર્ક કરો.

કેટલીક ઓછી સામાન્ય આડઅસરો

ફૂલુ જેવા લક્ષણો : તમે કીમોથેરાપી સારવાર દરમિયાન અથવા તેના થોડા સમય પછી આનો અનુભવ કરી શકો છો:

- ગરમી, ઠંડી કે ઘુજારી અનુભવવી
- તાવ
- માથાનો દુખાવો
- સ્નાયુમાં દુખાવો
- થાક

ઉબકા : ક્યારેક ઉલટી સાથે આવે છે, પરંતુ આ સામાન્ય રીતે દવાઓ દ્વારા સારી રીતે નિયંત્રિત થાય છે. જો તમને ઉબકા ન હોય તો પણ તેને રોકવા માટે દવાઓ લો. જો તમે દિવસમાં એક કરતા વધુ વાર બીમાર અનુભવતા હોવ તો તરત જ તમારા ડોક્ટર અથવા નર્સનો સંપર્ક કરો.

પેટમાં દુખાવો : તમને પેટનું ફૂલવું સાથે મંદ દુખાવો અથવા ખેંચાણ થઈ શકે છે. આ સામાન્ય રીતે કીમોથેરાપી સાથે સંકળાયેલું છે. જો તમને સતત તીવ્ર દુખાવો થતો હોય તો તમારા ડોક્ટરનો સંપર્ક કરો.

કબજિયાત : ઉચ્ચ ફાઇબરવાળા ખોરાક (શાકભાજી, ફળ, આખા રોટલી) ખાવાથી અને ઓછામાં ઓછું 2 લિટર પાણી પીવાથી તમને મદદ મળી શકે છે. જો તે બે/ત્રણ દિવસથી વધુ સમય સુધી ચાલે તો તમારે દવા લેવાની જરૂર પડી શકે છે.

માથાનો દુખાવો : જો આવું થાય, તો તમે પેરાસિટામોલ જેવી પેઇનકિલર્સ લઈ શકો છો.

ઊંઘમાં મુશ્કેલી : જો તમને જરૂર હોય તો તમે ઊંઘની ગોળીઓ લઈ શકો છો.

સુસ્તી : કીમોથેરાપી તમને ખૂબ ઊંઘ (સુસ્તી) અને થાક અનુભવી શકે છે. જો તમે ખૂબ જ ઘેનમાં હોવાનું અનુભવો છો, તો વાહન ચલાવવું કે મશીનરી ચલાવવી નહીં.

વાળ ખરવા : તમારા વાળ પાતળા થઈ શકે છે, પરંતુ તમારા વાળ ખરવાની શક્યતા નથી.

આડઅસરો નિયંત્રિત કરવામાં મદદ કરવા માટે દવા

કોઈપણ આડઅસર વિશે તમારા ડોક્ટરને કહો. આડઅસરોને નિયંત્રિત કરવા માટે ઉપયોગી દવાઓ છે.

શું મારે મારી બધી સામાન્ય દવાઓ લેવાનું ચાલુ રાખવું જોઈએ?

હા, તમારે તમારી બધી સામાન્ય દવાઓ લેવાનું ચાલુ રાખવું પડશે. કૃપા કરીને તમારી ઓન્કોલોજી ટીમને તમે જે દવાઓ લઈ રહ્યા છો તેની જાણ કરો, જેથી તેઓ સલાહ આપી શકે.

શું હું ફૂલુ રસીકરણ કરાવી શકું?

હા, એ સલાહ આપવામાં આવે છે કે તમે તમારી કીમોથેરાપી શરૂ કરો તે પહેલાં તમારે ફૂલૂનું રસીકરણ કરાવો. જો તમે પહેલેથી જ તમારી કીમોથેરાપી શરૂ કરી દીધી હોય, તો કૃપા કરીને તમારા ડોક્ટરને

પૂછો કે જેઓ રસીકરણ માટે શ્રેષ્ઠ સમય વિશે સલાહ આપી શકે.

સારવાર દરમિયાન ટીપ્સ

- પુષ્કળ પ્રવાહી પીવો (ઓછામાં ઓછું 2 લિટર પ્રતિ દિવસ) તમારી કિડનીનું રક્ષણ કરો.
- સારું પોષણ જાળવો . ઉબકા રોકવા માટે ઓછી માત્રામાં પરંતુ વારંવાર ભોજન લો. તમારે ચરબીયુક્ત અથવા તળેલા ખોરાકને ટાળવો જોઈએ.
- શેવિંગ કરતી વખતે ઇલેક્ટ્રિક રેઝરનો ઉપયોગ કરો અને રક્તસ્રાવ ઘટાડવા માટે નરમ ટૂથબ્રશનો ઉપયોગ કરો .
- સૂર્યના સંપર્કને ટાળો. SPF 15 (અથવા તેનાથી વધુ) સનબ્લોક અને રક્ષણાત્મક વસ્ત્રો પહેરો.
- તમે સુસ્તી અથવા ચક્કર અનુભવી શકો છો; જ્યાં સુધી કેપેસિટાબાઇન પ્રત્યેનો તમારો પ્રતિસાદ જાણી ન લેવાય ત્યાં સુધી ડ્રાઇવિંગ અથવા એવા કાર્યોમાં વ્યસ્ત રહેવાનું ટાળો જેમાં સતર્કતાની જરૂર હોય.
- પુષ્કળ આરામ કરો.
- હેન્ડ-ફ્રી સિન્ડ્રોમને રોકવા માટે:
  - તમારા હાથ અને પગમાં અતિશય ઘર્ષણ, દબાણ અને ગરમીના સંપર્કને ટાળો.
    - ગરમ પાણી સાથે લાંબા સમય સુધી સંપર્ક ટાળો જેમ કે વાસણ ધોવા, લાંબા શાવર
    - ડીશ વોશિંગગ્લોવ્સનો ઉપયોગ કરશો નહીં કારણ કે રબર તમારી હથેળીની ત્વચાને ગરમ રાખી શકે છે .
    - તમારા પગના તળિયાની ત્વચાને થતા નુકસાનને ઘટાડવા માટે લાંબા અંતર સુધી ચાલવાનું અથવા ફૂલવાનું ટાળો.
    - સખત સપાટી પર તમારા હાથને સ્ક્રિવ્ઝ કરતા કોઈપણ સાધનોનો ઉપયોગ કરશો નહીં.
    - હાથ અને પગ પર લોશન ઘસવાનું ટાળો પરંતુ ત્વચાને ભેજવાળી રાખો.
  - •દર્દમાં રાહત આપવા માટે ઇમોલિઅન્ટ ક્રિમ અને પેઇનકિલર્સનો ઉપયોગ કરો.
  - લક્ષણોને નિયંત્રિત કરવામાં મદદ કરવા માટે તમને જરૂરી હોય તેવી દવાઓ ઘરે રાખો .
  - કીમોથેરાપી શરૂ કરતા પહેલા, તમે જે પણ દવા લઈ રહ્યા છો તેના વિશે તમારા ડોક્ટરને જણાવો. કેટલીકવાર આડઅસરો તમારી દવાઓથી સંબંધિત હોઈ શકે છે અને કીમોથેરાપી સાથે નહીં.
  - જો તમારા લક્ષણો ગંભીર હોય અથવા 24 કલાક પછી સુધરતા નથી, તો હોસ્પિટલનો સંપર્ક કરવામાં અચકાશો નહીં.
  - લોહીના ગંઠાવાના લક્ષણો પર ધ્યાન આપો: દુખાવો, લાલાશ, હાથ અથવા પગમાં સોજો, શ્વાસ લેવામાં તકલીફ અથવા છાતીમાં દુખાવો. જો તમને આમાંના કોઈપણ લક્ષણો હોય તો તમારા ડોક્ટરનો સંપર્ક કરો.
  - કીમોથેરાપી લેતી વખતે તમારા ડોક્ટરની મંજૂરી વિના કોઈપણ પ્રકારનું રસીકરણ ન કરો.
  - જો તમે પ્રસૂતિ વયની સ્ત્રી છો:
    - જો તમે ગર્ભવતી હો અથવા આ સારવાર શરૂ કરતા પહેલા ગર્ભવતી હો તો તમારા ડોક્ટરને જાણ કરો.
    - કીમોથેરાપી દરમિયાન ગર્ભવતી થવાનું ટાળો
    - કીમોથેરાપી દરમિયાન સ્તનપાન ન કરાવો

હોસ્પિટલનો સંપર્ક ક્યારે કરવો?

જો તમારા લક્ષણો ગંભીર હોય અથવા 24 કલાક પછી સુધરતા નથી, તો હોસ્પિટલનો સંપર્ક કરવામાં અચકાશો નહીં.

હોસ્પિટલ ઇમરજન્સી

સંપર્ક: .....

હું વધુ માહિતી ક્યાંથી મેળવી શકું?

જો તમે આ ક્ષેત્રમાં વધુ માહિતી મેળવવા માંગતા હો, તો તમે બિલીયરી ટ્રેક્ટ કેન્સર માટે **ESMO** વેબસાઇટની મુલાકાત લઈ શકો છો : *Guide for Patients and AMMF The Cholangiocarcinoma Charity* website.

તમે નીચેની સંબંધિત લિંક શોધી શકો છો:

[https:// www.esmo.org/for-patients/patient-guides/biliary-tract-cancer](https://www.esmo.org/for-patients/patient-guides/biliary-tract-cancer) <https://ammf.org.uk/patient-guide/>